

Sygn. akt I C 575/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 07 grudnia 2015 roku

Sąd Rejonowy w Brzezinach I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : Sędzia SR Joanna Rezler – Wiśniewska

Protokolant : st.sekr.sąd. Bogusława Szubert

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2015 roku w Brzezinach

na rozprawie

sprawy z powództwa Syndyka Masy Upadłości „(...)” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w S.

przeciwko W. M.

o zapłatę kwoty 17.024,60zł

1/.zasądza od W. M. na rzecz Syndyka Masy Upadłości „(...)” spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w S. kwotę 17.024,60zł (siedemnaście tysięcy dwadzieścia cztery złote sześćdziesiąt groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 08 czerwca 2015r. do dnia zapłaty oraz kwotę 2.417zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

2/.nakazuje pobranie od W. M. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Brzezinach kwoty 852zł (osiemset pięćdziesiąt dwa złote) tytułem nieuiszczonej opłaty sądowej od pozwu.

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 8 czerwca 2015r. Syndyk Masy Upadłości „(...)” Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w S. wniósł o zasądzenie od pozwanego W. M. kwoty 17.024,60 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych oraz kosztów opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa. W uzasadnieniu powód wskazał, że spółka, której jest syndykiem zawarła w dniu 19 grudnia 2011r. umowę – (...) nr (...), która jest w części bezskuteczna wobec masy upadłości i na podstawie art. 527 k.c., art. 127 ust. 1 i art. 134 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze (tekst jednolity Dz. U z 2015r, poz. 233) dochodzi od pozwanego zapłaty kwoty różnicy pomiędzy wartością świadczenia wypłaconego pozwanemu z tytułu oprocentowania na podstawie umowy tj. 19.440zł. ze świadczeniem odpowiadającym wartości odsetek maksymalnych tj. 2415,40 zł. zgodnie z przepisem art. 359 §2⁽²⁾ k.c. Powód podniósł, że pozwany otrzymał o 17.024,60zł. więcej niż przysługujące mu wynagrodzenie odpowiadające wysokości odsetek maksymalnych. Syndyk podkreślił, że bezwzględnie nieważne są postanowienia umowy dotyczące wypłaty oprocentowania przewyższającego poziom odsetek maksymalnych, co uzasadnia zgłoszone żądanie zwrotu tego co ubyło z majątku w następstwie bezskutecznej czynności. W ocenie powoda dochodzona kwota stanowi również nienależne świadczenie wypłacone w oparciu o częściowo nieważną czynność prawną – umowę inwestycyjną, której postanowienia zgodnie z art. 359 §2⁽²⁾ k.c. w zw. z art. 58 § 1 k.c. są nieważne w zakresie, w jakim przewidują wypłatę odsetek przewyższających poziom odsetek maksymalnych. Powód wskazał również, że zgodnie z art. 134 ust. 1 Prawo upadłościowe i naprawcze w przypadku, gdy czynność prawna jest bezskuteczna z mocy prawa lub została uznana za

bezskuteczną, to co wskutek tej czynności ubyło z majątku upadłego lub do niego nie weszło podlega przekazaniu do masy upadłości. Podniesiono, że spełnione zostały wszystkie przesłanki wskazujące na bezskuteczność z mocy prawa zgodnie z art. 127 ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze czynności upadłego w postaci poszczególnych wypłat na rzecz pozwanego środków pieniężnych w okresie roku od dnia złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz że przekazanie przez upadłą spółkę pozwanemu świadczenia przekraczającego wartość odsetek maksymalnych odbywało się w tym zakresie nieodpłatnie, bowiem przekraczało dopuszczalny ustawą maksymalny ekwiwalent za dysponowanie cudzymi środkami pieniężnymi w postaci odsetek maksymalnych.

/pozew – k. 2 – 13/

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu wg norm przepisanych, z uwzględnieniem kosztów zastępstwa adwokackiego.

Pozwany podniósł, że świadczenie wypłacone pozwanemu w ramach umowy nie było w sposób rażący niewspółmiernie krzywdzące czy świadczone przez powoda nieodpłatnie. Pozwany wskazał, że nie wiedział o podstawach do ogłoszenia upadłości (...) oraz że upłynął już termin do żądania przez syndyka uznania czynności za bezskuteczną (art. 132 prawo upadłościowe i naprawcze) a umowa została zawarta wcześniej niż rok przed złożeniem wniosku o upadłość spółki. Nadto pozwany podniósł, że a/ nie można żądać zwrotu świadczenia jeżeli spełniający świadczenie wiedział, że nie był do świadczenia zobowiązany, a spełnienie świadczenia nie nastąpiło z zastrzeżeniem zwrotu albo w celu uniknięcia przymusu lub w wykonaniu nieważnej czynności prawnej (art. 411 ust 1 k.c.), b/ nie można żądać zwrotu świadczenia jeżeli świadczenie zostało spełnione zanim wierzytelność stała się wymagalna (art. 411 ust 4 k.c.) , c/ pozwany otrzymane kwoty wydatkował na swe konieczne utrzymanie na długo przed otrzymaniem od syndyka wezwania do zwrotu i nie jest już wzbogacony.

/odpowiedź na pozew – k. 64 – 65/

Powód podtrzymał twierdzenia pozwu i wskazał, że wypłaty pozwanemu zostały dokonane przed rokiem od ogłoszenia upadłości i dlatego też wbrew twierdzeniu pozwanego powództwo zasługuje na uwzględnienie w oparciu o przepis art. 127 ust. 1 w zw. z art. 134 ust. 1 ustawy Prawo upadłościowe i naprawcze, w zakresie w jakim pozwany uzyskał wynagrodzenie za korzystanie z jego kapitału ponad kwotę możliwych do naliczenia odsetek ustawowych. Powód podtrzymał, że pozwany otrzymał w wyniku zawartej z upadłą spółką umowy czynność bezpłatną w rozumieniu art. 528 k.c. i podkreślił, że pozwany nie może się bronić, iż nie wiedział lub nie mógł wiedzieć o działaniu upadłej spółki ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli bo nawet udowodnienie choćby jednej z tych okoliczności nie zwalnia pozwanego od odpowiedzialności względem masy upadłości. Powód wskazał, że została spełniona przesłanka wyłączająca sankcję wynikającą z przepisu art. 411 pkt 1 k.c. a nadto, że wyłączenie obowiązku zwrotu korzyści przewidziane w art. 409 k.c. dotyczy jedynie bezproduktywnego zużycia lub utraty korzyści a ponadto, że pozwany nie dowiódł, że iż otrzymane od upadłej spółki świadczenie zużył na bieżące potrzeby.

/pismo procesowe – k. 73 – 79/

Pełnomocnik pozwanego wniósł o oddalenie powództwa podnosząc, że pozwany spełnił świadczenie w lutym 2012r. i w czerwcu 2012r. na dzień przed jego wymagalnością i nie wiedział że upadła spółka była piramidą finansową.

Pełnomocnik pozwanego wniósł o zasądzenie kosztów procesu i wniósł dodatkowo o oddalenie powództwa na podstawie art. 5 k.c. jako działanie wbrew zasadzie rzetelności, lojalności w obrocie i zasadzie sprawiedliwości.

/protokół z rozprawy – k. 114/

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 19 grudnia 2011r. pomiędzy „(...)” Sp. z o.o. a pozwanym zawarta została (...) nr (...). Zgodnie z postanowieniami umowy pozwany dokonał wpłaty na rachunek upadłej spółki kwoty w wysokości 20.000zł. Spółka zobowiązała się do wypłacenia pozwanemu co dwa miesiące przez okres kolejnych 6 miesięcy oprocentowania w

wysokości 20% w skali miesiąca oraz do wypłacenia w ostatnim miesiącu wpłaconego kapitału. (...) zobowiązało się do realizacji inwestycji na terenie kraju oraz oświadczyło że powierzonych środków pieniężnych nie będzie lokować na Gieldzie Papierów Wartościowych oraz Funduszach Inwestycyjnych.

/umowa - k. 25 – k. 28/

Spółka dokonała pozwanemu wypłaty w dniu 22 lutego 2012r. kwoty 6480zł., , w dniu 23 kwietnia 2012r. kwoty 6480zł., w dniu 22 czerwca 2012r. kwoty 6480zł. oraz w dniu 22 czerwca 2012r. zwróciła pozwanemu kapitał w wysokości 20.000zł. Łącznie wypłacono pozwanemu kwotę 39.440zł. w tym z tytułu oprocentowania kwotę 19.440zł.

/potwierdzenie wypłat – k. 35/

Spełnienie świadczenia w lutym i w czerwcu nastąpiło jeden dzień przed terminem wymagalności.

/bezsporne/

Pozwany pismem z dna 12 października 2013r. dokonał zgłoszenia Sędziemu Komisarzowi wierzytelności przysługującej mu w stosunku do upadłego z tytułu niezrealizowanych umów – nr (...), nr (...), nr (...), nr (...) na łączną kwotę 276269,81zł. Pozwany nie złożył oświadczenia o dokonaniu jakiegokolwiek potrącenia nienależnie uzyskanych środków pieniężnych od upadłej spółki ze zgłaszanymi wierzytelnościami.

/pismo – k. 30/

Pozwany przesądowo został wezwany do zapłaty kwoty 18.256,40 zł. przez Syndyka Masy Upadłości z tytułu wypłaconych przez upadłą spółkę środków pieniężnych.

/pismo – k. 31, potwierdzenie nadania – k. 33/

W dniu 8 września 2011r. wpłynęło zawiadomienie Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego podejrzeniu popełnienia przestępstwa do Prokuratury Rejonowej w Stargardzie Szczecińskim przez nieustaloną osobę działającą za pośrednictwem stron internetowych (...)(...).pl pod firmą (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S..

/pismo – k. 37 – 42/

W dniu 28 grudnia 2012r. został zgłoszony w Sądzie Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie, Wydział XII Gospodarczy wniosek o ogłoszenie upadłości dłużnika – „(...)” sp. z o.o. w S. S. obejmującym likwidację jego majątku . Postanowieniem z dnia 3 lipca 2013r. (sygn. akt II GU (...), XII GUUp (...)) Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie ogłosił upadłość „(...)” Sp. z o.o. w S. obejmującą likwidację majątku dłużnika wyznaczając syndyka masy upadłości w osobie P. W..

/postanowienie o ogłoszeniu upadłości wraz z uzasadnieniem – k. 18 – 23, pismo – k. 24/

Stopa kredytu lombardowego NBP obok innych stóp procentowych jest ogłaszana publicznie , w Dzienniku Urzędowym NBP oraz na stronie internetowej ((...).nbp.pl.) w związku z tym jest powszechnie znana i nie wymagająca dowodu.

Pozwany otrzymał z tytułu oprocentowania kwotę 19.440 zł. i kwota ta jest wyższa o 17.024,60zł. od świadczenia odpowiadającego wartości odsetek maksymalnych tj. 2415,40zł.

(bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Zgłoszone przez powoda żądanie zasługuje na uwzględnienie w całości.

Powód wykazał, że na pozwanym spoczywa obowiązek zwrotu bezpodstawnie uzyskanej korzyści (w związku z bezskutecznością postanowień umowy w zakresie odsetek przewyższających wysokość odsetek maksymalnych).

Upadła spółka zobowiązała się wobec pozwanego do wypłat określonego sztywno oprocentowania w wysokości 20% w stosunku miesięcznym z potrąceniem 19% podatku od zysków czyli niezależnego od faktycznie możliwych do uzyskania w drodze inwestycji. Nie budzi wątpliwości Sądu, że wskazana wysokość odsetek rażąco odbiega wysokością od wszelkich poziomów oprocentowania dostępnych na rynku. Powyższej umowy, w ramach której miało być realizowane świadczenie, nie można uznać za umowę inwestycyjną, gdyż świadczenie spółki faktycznie nie polegało na wypłacie części uzyskanych i wypracowanych środków ale sztywno ustalonego oprocentowania, którego szansa na uzyskanie w drodze inwestycji jest w zasadzie zerowa. W ocenie Sądu charakter prawny umowy mieści się między konstrukcją depozytu nieprawidłowego (art. 845) i pożyczki (art. 720 k.c.)

Sąd przyjął, że pozorna umowa inwestycyjna zawarta przez pozwaną z upadłą spółką jest ważna i skuteczna jedynie w takim zakresie w jakim pozwany, w zamian za umożliwienie upadłej spółce korzystania z kwoty 20.000zł. przez okres 6 miesięcy miał otrzymać odsetki maksymalne.

Wypłaty dokonywane cyklicznie – co 2 miesiące – stanowiły zdaniem Sądu jedynie w części spłatę długu.

Do umowy łączącej upadłą spółkę z pozwanym mają zastosowanie przepisy o odsetkach maksymalnych i na tej podstawie postanowienia umowne zastrzegające odsetki wyższe od maksymalnych są nieważne. Zastrzeżenie w umowie odsetek wyższych od czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP rocznie jest sprzeczne z ustawą.

Zgodnie z art. 359 §2¹ i §2² k.c. maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie może w stosunku rocznym przekraczać czterokrotność wysokości stopy kredytu lombardowego NBP, a jeżeli wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej przekracza wartość odsetek maksymalnych, należą się odsetki maksymalne.

Zgodnie z art. 58§1 k.c. czynność prawna sprzeczna z ustawą jest nieważna, chyba że właściwy przepis przewiduje inny skutek, w szczególności ten, iż na miejsce nieważnych postanowień czynności prawnej wchodzi odpowiednie przepisy ustawy. Przyjmując zatem należy, że umowa jest ważna natomiast nieważne są postanowienia umowne zastrzegające odsetki ponad maksymalne, które to postanowienia zostają zastąpione przepisem ustawy.

Upadły spełnił świadczenie w oparciu o nieważne postanowienia umowne przewidujące odsetki ponad 4 – krotność stopy kredytu lombardowego NBP rocznie, roszczenie to należy uznać za nienależne. Postanowienia umowne zastrzegające odsetki ponad maksymalne nie stały się ważne po spełnieniu świadczenia. Pozwany otrzymał świadczenie ponad odsetki maksymalne w wykonaniu nieważnego postanowienia umownego i jest obowiązany do jego zwrotu niezależnie od tego, czy upadły wiedział, że do tego świadczenia był zobowiązany.

Wbrew stanowisku pozwanego w ocenie Sądu powód może żądać zwrotu świadczenia na podstawie art. 411 pkt 1 k.c. , 411 pkt 4 k.c.

Zgodnie z art. 411 k.c. nie można żądać zwrotu świadczenia, jeżeli: pkt. 1 - spełniający wiedział, że nie był do świadczenia zobowiązany, chyba że spełnienie świadczenia nastąpiło z zastrzeżeniem zwrotu albo w celu uniknięcia przymusu lub w wykonaniu nieważnej czynności prawnej, pkt 2 - jeżeli spełnienie świadczenia czyni zadość zasadom współżycia społecznego, pkt 3 - jeżeli świadczenie zostało spełnione w celu zadośćuczynienia przedawnionemu roszczeniu, pkt 4 - jeżeli świadczenie zostało spełnione, zanim wierzytelność stała się wymagalna.

Wyłączenie z art. 411 pkt 1 k.c. nie odnosi się do *conditio sine causa* (nieważności zobowiązania). W wypadku nieważności czynności prawnej *solvens* mimo spełnienia świadczeń sprzeciwiałoby się istocie sankcji, jaką jest nieważność. Dlatego też w wypadku nieważności czynności prawnej *solvens* mimo spełnienia świadczenia w świadomości braku zobowiązania, można żądać zwrotu.

Sąd podziela pogląd, iż „wiedza świadczącego nie ma znaczenia, jeśli świadczenie nastąpiło w wykonaniu nieważnej czynności prawnej”. Celem takiego unormowania jest zapobieżenie choćby pośrednio usankcjonowaniu czynności prawnych nieważnych (W. Serda, Nienależne świadczenie, s. 165, E. Łętowska, Bezpodstawne wzbogacenie, s. 90. Nie ma przy tym znaczenia, z jakiej przyczyny wynika nieważność czynności prawnej oraz z jakiego powodu spełniono świadczenie w jej wykonaniu, mimo świadomości nieważności (W. Serda, Nienależne świadczeni, s. 169)

Podnieść także należy, że art. 411 pkt 4 k.c. podobnie jak art. 411 pkt 3 nie odnosi się zatem w ogóle do zobowiązania nienależnego. Artykuł 411 pkt 4 k.c. dotyczy zobowiązań istniejących. Hipotezą art. 411 pkt 4 objęte są przypadku zwrotu świadczenia spełnionego przed terminem wymagalności roszczenia, co do których podstawa prawna od chwili spełnienia świadczenia nie uległa zmianie, jednak ze względów praktycznych nie jest celowe domaganie się zwrotu tej kwoty, która z chwilą nadejścia terminu wymagalności roszczenia musiałaby być świadczona między stornami. (Wyrok SN – Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 maja 1980, IV PR 200/80) Przepis nie dotyczy natomiast roszczeń w ogóle nieistniejących.

Dyspozycja art. 411 pkt 4 k.c. nie traktuje o świadczeniu nienależnym, gdyż brak wymagalności nie jest w żadnym wypadku równoznaczny z nieistnieniem podstawy świadczenia, a sprowadza się jedynie do wyłączenia możliwości jego skutecznego dochodzenia. Ratio legis przyjętego tu rozwiązania wydaje się być jednak bardzo czytelna, usunięte zostają bowiem wątpliwości co do wyłączenia prawnej możliwości podnoszenia roszczeń o zwrot świadczeń spełnionych celem zadośćuczynienia jeszcze niewymagalnemu, skoro i tak w określonym terminie wymagalność taka wystąpi, a to z kolei zaktualizuje w pełni obowiązek świadczenia (pogląd ten wyraził SN w wyroku z 23 maja 1980r, IV PR 200/80, Legalis)

Sąd podziela pogląd Sądu Okręgowego w Łodzi wyrażony w sprawie o sygn. akt II C 1693/10 LEX nr 1412352 iż „ roszczenie o zwrot nienależnego świadczenia, nawet przy przyjęciu pozytywnej wiedzy o braku obowiązku świadczenia, jest także aktualne w przypadku wykonania nieważnej czynności prawnej (art. 411 pkt 1 in fine k.c.)”.

Podkreślić należy, że możliwość żądania zwrotu świadczenia spełnionego w wykonaniu nieważnej czynności prawnej istnieje – wbrew regule ogólnej – także wtedy – gdy świadczący wiedział o nieważności zobowiązania (A. Ohanowicz, w : Zarys..., s. 117). Rozwiązanie takie jest wyrazem konsekwencji ustawodawcy i służy wyłącznie uznawaniu „okrężną drogą” skutków nieważnych czynności prawnych (pod rządem k.c. W. Serda Nienależne świadczenie, s. 165, E. Łętowska, Bezpodstawne wzbogacenie, s. 87, 90, Z. Radwański, A. Olejniczak, Zobowiązania. s. 292; P. Książak, Świadczenie ...s.123, P. Mostowik w : System prawa t. 6, s. 316; por. W. Dubis, w: Kodeks ..., komentarz do art. 411, nb. 11).

Przyjąć należy, że w przypadku odsetek maksymalnych dłużnik może domagać się zwrotu zapłaconych odsetek wyższych niż maksymalne, chociażby spełniając świadczenie nie zastrzegł, że będzie się tego domagał, czemu nie stoi na przeszkodzie brak sankcji nieważności czynności prawnej zastrzegającej odsetki wyższe niż maksymalne.

Przyjęcie zaprezentowanego poglądu co do ważności i skuteczności postanowień umowy łączącej upadłą spółkę i pozwanego powoduje że zgłoszone roszczenie nie znajduje podstaw w przepisach prawa upadłościowego a w szczególności art. 127 i art. 134 ustawy prawo upadłościowe i naprawcze (tekst jednolity Dz. U z 2015r, poz. 233). W ramach zakreślonych tymi przepisami przesłanek, umowę należy kwalifikować przy uwzględnieniu jedynie jej ważnych i skutecznych postanowień. Powyższe dodatkowo wzmacnia argument o konieczności wyłączenia art. 411 pkt 1 k.c.

Powód winien zwrócić nienależne świadczenie zgodnie z art. 410§ 1 k.c. w zw. z art. 405 k.c.

Pozwany nie wykazał, że nie jest już wzbogacony.

Obowiązek wydania korzyści nie wygasł.

Wątpliwości co do wiarygodności zeznań pozwanego budzi niepamięć w zakresie dochodów i wydatków a także i niewiedza w zakresie maksymalnych odsetek u osoby, która przecież na co dzień od 11 lat prowadzi działalność gospodarczą. Zeznanie pozwanego są nadto ogólnikowe, Sąd nie dał im wiary także co do niewiedzy uczestniczenia w tzw. piramidzie finansowej. Świadek P. M. co prawda zeznał, że pozwany spożytkował otrzymane z inwestycji kwoty na bieżące cele jednak powyższe nie potwierdza, że pozwany nie jest już wzbogacony.

Przekazane kwoty przez spółkę zwiększyły majątek pozwanego. Pozwany potwierdził bowiem, że z sum uzyskanych z inwestycji dokonywał także opłat choć ogólnie wskazał iż przekazane przez upadłą spółkę spożytkował „na życie”. Sąd nie ma wątpliwości, co do tego że pozwany zaoszczędził określonych wydatków, które musiałby ponieść i dlatego też jego obrona, polegająca na zarzucie, że nie jest już wzbogacony, w kontekście żądania powoda, nie jest skuteczna. (por. wyrok SN z dnia 12 marca 2009r. V CSK371/08)

Dochodzenie zwrotu nienależnego świadczenia może stanowić w konkretnych okolicznościach nadużycie prawa (art. 5 k.c.)

Na powyższe nadużycie wskazuje pozwany, do czego, w ocenie Sądu, w okolicznościach niniejszej sprawy nie doszło.

Zważyć należy, że ugruntowane jest stanowisko, iż norma art. 5 k.c. ma charakter wyjątkowy i można ją stosować w sytuacji, gdy w innej drodze nie można zabezpieczyć interesu osoby zagrożonej wykonaniem prawa podmiotowego drugiej osoby. Istotą prawa cywilnego jest strzeżenie praw podmiotowych a zatem wszelkie rozstrzygnięcia prowadzące do redukcji bądź unicestwienia tych praw mają charakter wyjątkowy.

Podkreślić należy, że zwroty użyte w treści art. 5 k.c. jako zwroty niedookreślone nie oddają istoty nadużycia prawa, stąd też w tym przepisie następuje odesłanie do zasad słuszności, dobrej wiary, czy też zasad słuszności obowiązujących w stosunkach cywilnoprawnych.

W związku z powyższym należało by ustalić, czy doszło do nadużycia prawa przez powoda. Pozwany powołał się na art. 5 k.c. i wskazał na nadużycie zasady rzetelności, lojalności w obrocie i zasady sprawiedliwości.

Działanie syndyka zmierzające do dochodzenia należności mieści się w ramach obowiązującego porządku prawnego, nie można go w ocenie Sądu zatem ocenić negatywnie przez pryzmat art. 5 k.c. Nadrzędnym celem postępowania syndyka jest ochrona wspólnego interesu wszystkich wierzycieli. Równomierne zaspokojenie wierzycieli z tego, co może służyć na spłatę zobowiązań jest podstawowym celem postępowania upadłościowego.

Z punktu widzenia stosowania art. 5 k.c. nie jest rzeczą obojętną ocena zachowania pozwanego. Związana z tym zasada „czystych rąk” sprowadza się do dyrektywy, wedle której nie może korzystać z art. 5 k.c. ten, kto sam narusza zasady współżycia społecznego. W orzecznictwie i doktrynie utrwalone jest stanowisko, że nie może powoływać się na naruszenie zasad współżycia społecznego ten, kto sam im uchybia i żądać na ich podstawie odmowy udzielenia ochrony sądowej osobie, której prawo zostało naruszone. Pozwany świadomie „skorzystał” z ponadnormatywnego oprocentowania swoistej lokaty.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.c. to jest w całości obciążył kosztami pozwanego, jako przegrywającego sprawę. Na koszty te złożyła się opłata od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 2.400 zł, których wysokość ustalono na podstawie § 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. 2002 nr 163 poz. 1349, z późn. zm.). Powód korzystał ze zwolnienia od kosztów sądowych z ustawy. Od pozwu nie uiszczona została opłata od pozwu w wysokości 852zł., której pobranie nakazano od przegranego w sprawie W. M..